Sayısal Takograf Sistemi devrede

Sayısal takograf kartlarına ilişkin başvuruların alınması, değerlendirilmesi, kartların sertifikalandırılması, kişiselleştirilmesi ve dağıtılması sürecindeki iş ve işlemler TOBB tarafından yapılacak. **TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, karayolu taşımacılığını bir anlamda kayıt altına alan sistemin piyasada adil rekabeti de sağlayacağına işaret etti.**

Sayısal Takograf Sistemi'yle (STS) ilgili, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde (TOBB) Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Talat Aydın, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halim Mete'nin katıldığı ilk kart teslim töreni yapıldı. Toplantıda konuşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Avrupa Birliği (AB) sürecinin bir parçası olan mevzuat uyumunun bir önemine dikkat çekti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Sistem, kazaların azaltılması, denetimlerin daha kolay hale getirilmesi için tasarlanmış bir sistemdir. Bu uygulama AB ülkelerinde 2006 yılından beri uygulanmaktadır. 2011 model araçlarda sayısal takograf uygulaması zorunludur" ifadesini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, 2002-2009 arasında 35 bin kişi trafik kazalarında hayatını kaybettiğini hatırlatarak, bu oran terör örgütünün sebep olduğu ölümlere eşit olduğunu vurguladı. Son dönemlerde meydana gelen

BİLGİ NOTU

Sayısal Takograf Sistemi'ne Geçiş

Avrupa Birliği'ne üye ülkelere 16 Haziran 2010'dan itibaren karayoluyla yapılacak yolcu ve yük taşımacılığında sayısal (dijital) takograf kullanılması zorunlu hale geldi. Türkiye'de ise geçiş süreci 2011 yılına kadar uzatıldı. Özellikle AB ülkelerine yönelik taşıma yapan taşımacı/sürücülerin birtakım cezalara maruz kalmamak için, 2010 yılının sonuna kadar mutlaka bu koşullara uymaları gerekiyor.

Kamyon, otobüs, TIR gibi ağır ticari vasıtaları kullanan sürücülerin hızını ve aynı zamanda araç kullanma ve dinlenme sürelerini ölçen takograf cihazlarının son nesli, "sayısal takograf" olarak tabir edilmektedir. Bu cihaz, diğer çeşitli takograf cihazlarının aksine, özel çipli kartlar ile çalışabilen, sürücülerin tüm faaliyetlerini kayıt altına alabilen, suistimal ve usulsüzlükleri çok büyük oranda engelleyen bir cihazdır.

Sayısal takograf uygulaması ile profesyonel sürücülerin davranışlarına/faaliyetlerine ilişkin daha fazla ve güvenilir veri toplayarak, karayolu güvenliğinin artırılması amaçlanmaktadır. Karayolu taşımacılığında kullanılan yeni araçlarda sayısal (dijital) takograf kullanılması Avrupa Birliği'nin ilgili mevzuatı uyarınca 1 Mayıs 2006 tarihinden itibaren AB'ye üye ülkelerde zorunlu hale getirilmiştir.

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) "Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Araç Mürettebatının Çalışmasıyla İlgili Avrupa Anlaşması" (AETR) çerçevesinde, Avrupa Birliği'ne üye olmayan fakat AETR'ye taraf olan, içerisinde Türkiye'nin de bulunduğu ülkelere, 16 Haziran 2010 tarihine kadar, uluslararası karayolu taşımacılığında sayısal takograf uygulamasına geçilmesi konusunda bir geçiş süreci tanınmıştır. Geçiş sürecinin tamamlanması ile birlikte yeni tescil edilecek ve uluslararası taşımalarda kullanılacak ticari yük ve yolcu araçlarında Sayısal Takograf (ST) kullanımı zorunlu hale gelmiştir.

Ancak, 16 Haziran 2010'a kadar, çoğu ülkelerde, Sayısal Takograf Sistemi'ni bir bütün olarak uygulamak mümkün olmadığından, söz konusu geçiş süreci 31 Aralık 2010 tarihine kadar uzatılmıştır. Böylelikle, usulüne uygun olarak kalibre edilmiş, ST takılı yük ve yolcu araçlarına, "ST sürücü kartları" olmaksızın AB Bölgesine taşama yapma imkânı sağlanmıştır. Diğer bir ifadeyle, belirli koşullar esas alınmak

şartıyla, 31 Aralık 2010 tarihine kadar bir "tolerans periyodu"nun uygulanması sağlanmıştır.

Bu koşullar, 16 Haziran 2010 tarihinden itibaren yeni tescil edilecek ve uluslararası taşımacılık sektöründe kullanılacak yük ve yolcu araçlarında Sayısal Takograf (ST) cihazı bulundurulması gerekmektedir. ST takılı araçlar ilk seyahatleri esnasında giriş yapacakları ilk AETR'ye taraf AB üyesi ülkede araçlarında bulunan ST'ın aktivasyon ve kalibrasyon işlemlerini gerçekleştirebilecek bir yetkili atölyeye (workshop) uğramaları ve bu işlemi

>>TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, karayolu taşımacılığı sektörüne AB standardı getiren sayısal takograf uygulamasında temsili ilk kartı, Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'a sundu.

trafik kazalarının daha etkili denetim zorunluluğunu ortaya koyduğunun altını çizen Hisarcıklıoğlu, "Bu sistem sayesine karayolu sistemine AB standardı getirmiştir. Şoförlerin belli süreden fazla araç kullanımının önüne geçilecektir" diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bir anlamda karayolu taşımacılığı kayıt altına alınıyor. TOBB olarak Ulaştırma Bakanımız Binali Yıldırım'ın destek ve katkılarıyla bu sistemi Türkiye'ye getirme görevini üstlendik ve bu kartların üretimine talip olduk. Ulaştırma Bakanlığımız ile yaptığımız protokol çerçevesinde 4 tip kartı, kendi tesislerimizde üreterek dağıtımını yapacağız. İçlerinde elektronik sertifikalar yer alacak, bu kartlara yüklenen veri, örneğin Almanya'da denetime tabi tutulabilecek. Diğer yandan Emniyet teşkilatımızın Türkiye'de taşıma yapan yerli ya da yabancı araçları denetlemeleri için gereken kartları da ücretiz olarak Emniyet teşkilatımıza sağlıyoruz. Üçüncü kart tipi ise, uluslararası taşıma yapan

yapmaları gerekmektedir. Yol kenarı denetimlerinde ise sürücüler, kalibre edilmiş ST'lerinden yazıcı çıktısı alarak kurallara uyduklarını kanıtlamak zorundadır. Dolayısıyla, özellikle AB ülkelerine yönelik taşıma yapan taşımacı/sürücülerin birtakım cezalara maruz kalmamak için, 2010 yılı sonuna kadar mutlaka bu koşullara uymaları gerekmektedir.

YÖNLENDİRME KOMİTESİ VE TOBB'UN İŞLEVİ

Sayısal Takograf (ST) Sistemi'nin Türkiye'de uygulanması için Başbakanlık tarafından Ulaştırma Bakanlığı, 4 Ocak 2010 tarihinde "Ulusal Otorite" olarak görevlendirilmiştir. Bu görev Ulaştırma Bakanlığı'nda Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Ulaştırma Bakanlığı "Ulusal Otorite" olarak söz konusu sistemin ülkemizde uygulanmasını teminen, kurumlar arası koordinasyon ile teknik, idari ve organizasyonel tüm görevleri yerine getirmektedir. Ulaştırma Bakanlığı, "Ulusal Otorite" olarak, Sayısal Takograf (ST) Sistemi'nin Türkiye'de bir bütünleşik sistem olarak uygulanması için, ilgili bakanlıklarla koordineli olarak, 3 temel öncellik üzerinde yoğunlaşmaktadır.

1) Akıllı sayısal takograf kartlarının basımı ve dağıtımı ile ilgili sistemi kurmak (Sürücü Kartı, Kontrol/Polis kartı, Taşımacı Firma Kartı, Atölye/Workshop kartı),

2) Dijital takografın, montajı, kalibrasyonu, onarımı, vs için kurulacak atölyelerin kriterlerini belirlemek, onayı ve denetimine ilişkin sistemi oluşturmak,

3) Yol kenarı, iş yeri kontrol ve denetiminin gerçekleştirilmesi için etkin bir sistem oluşturmak.

Bu nedenle, sistemin aksaksız yürütülmesi için Ulaştırma Bakanlığı'nın yanı sıra Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir.

Ulaştırma Bakanlığı; "Ulusal Otorite"nin yetkisi altına giren bazı teknik iş ve işlemleri yerine getirmek üzere TOBB'u yetkilendirmiştir. Yetki devri iki kurum arasında 16 Nisan 2010 tarihinde imzalanan bir protokol ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan yetki devri çerçevesinde takograf kartlarına ilişkin başvuruların alınması, değerlendirilmesi, kartların sertifikalandırılması, kartların kişiselleştirilmesi ve sahiplerine dağıtılması sürecindeki iş ve işlemler TOBB tarafından yerine getirilecektir.

TOBB, bu protokol çerçevesinde yetkilendirildiği hususların bir kısmının veya tamamının yerine getirilmesi işlevini Bakanlığın onayı ile Alt Yüklenicilere veya Hizmet Sağlayıcılara gerekirse verebilecektir. Bunun yanında, TOBB bu sistemin Türkiye'de kurulması için öz kaynakları kullanarak yatırım yapmıştır. Bu bağlamda, TOBB kendi bünyesinde Sayısal Takograf Araştırma ve Uygulama Merkezi'ni (STAUM) kurarak hizmete açmıştır.

İlk kartın dağıtımına en geç 1 Ekim 2010 tarihinde başlanılacaktır. Bununla birlikte 22 Eylül 2010 tarihinde ise resmi başvurular alınmaya başlanacaktır. Sayısal takograflarda kullanılacak farklı akıllı kartlardan birini (Sürücü kartı, Şirket kartı veya Servis kartı) almak isteyen kişi, firma, kurum veya kuruluşların; staum.tobb.org.tr internet sitesi üzerinden yapacakları ön başvuruyu takiben TOBB'un önceden ilan edeceği il merkezlerindeki TOBB'a bağlı ticaret veya ticaret ve sanayi odalarına doğrudan başvurmaları gerekmektedir.

Yapılan çalışmalar sonucunda, özellikle kart kullanımına ilişkin potansiyel talep, her bir kartın yenileme süresi, Türkiye'nin sosyoekonomik yapısı dikkate alınarak makul bir fiyat tespiti yapılarak, sürücülerden kart başına alınacak ücret 50 TL olarak belirlenmiştir. Bu haliyle, Avrupa'daki en ucuz Sayısal takograf kartını Türkiye'deki sürücüler almış olacaktır. Avrupa ülkelerinde bu ücret 40 ile 80 euro arasında yani 80 ile 160 TL arasında değişmektedir.

>>Sayısal Takograf Sistemi'ne yönelik TOBB'da düzenlenen törende konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, dört ayrı kartı TOBB olarak kendilerinin ürettiğini belirtti.

firmalarımıza sağladığımız ve firmalarımızın kendi personellerinin çalışma ve dinlenme sürelerini kontrol edebilecekleri şirket kartlarıdır. Son olarak, bütün bu sistemin kalibrasyonunun yapılacağı yetkili servislere, odalarımız aracılığıyla kartlarını dağıtacağız. Bu sistem, Türkiye'nin dünya ile entegrasyonunda ve trafik kalitesinin artırılmasında çok önemli bir adımdır. Şu anda TOBB bünyesinde üretilen kartlar, ilgili Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne taraf olan her ülkede kullanılacaktır. Kurmuş olduğumuz Sayısal Takograf Araştırma ve Uygulama Merkezi aracılığıyla, önümüzdeki dönemde sözleşmeye taraf olacak, yeni ülkeler için de kart üretebileceğiz. Dolayısıyla, ülkemize kazandırdığımız bu teknolojiyi ve tecrübeyi, yurt dışına taşımayı da hedefledik."

TOBB YENİ PROJELERE İMZA ATMAK İSTİYOR

Özellikle vurgulanması gereken bir başka hususun da bütün bu çalışmaların, Türk girişimcilerce, Türk mühendislerce, Avrupa'da görülmemiş bir süratte ve başarıyla tamamlanması olduğuna işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bazı ülkelerde 2 yıldan uzun süren bu süreci, 3 ayda tamamlamanın gururunu yaşadıklarını anlattı.

TOBB'un hedefinin ticaret erbabı için elektronik imza uygulamalarının yaygınlaşmasını sağlayarak, kâğıt yükünü azaltmak olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, TOBB'un, uluslararası ticaret ve taşımacılığa dair iş ve işlemlerde son derece önemli görevleri yürüttüğünü hatırlatarak şunları söyledi:

"Halen yürütmekte olduğumuz gümrük kapılarının modernizasyonu projemiz, Türkiye'nin imajını değiştirdi. Bu kapsamda lojistik merkezler oluşturmak ve TIR park alanlarını modernize etmek gibi Türkiye'nin Doğu ile Batıyı entegre eden coğrafyasına lojistik değer katacak projeler de gündemimizde yer alıyor. Diğer taraftan tehlikeli maddelerin sınıflandırılması, taşınması, depolanması, elleçlenmesi, ambalajlanmasına yönelik ADR Anlaşması gerekliliklerini de kamu-özel sektör işbirliği çerçevesinde yerine getirmeye hazırız. Tüm bu alanlarda kamu-özel sektör işbirliğinde, yeni projelere başarıyla imza atmak istiyoruz."

SÜRÜCÜLERİN HER TÜRLÜ FAALİYETİ GÖRÜLEBİLECEK

TOBB'da gerçekleştirilen törende konuşan Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ise Sayısal Takograf Sistemi'nin (STS) karayolu taşımacılığını emniyetli hale getirmeye yönelik bir düzenleme olduğunu söyledi. TOBB ile taşımacılığa yönelik farklı konularda da işbirliği yaptıklarını anlatan Yıldırım, Ulaştırma Bakanlığı'nın bu alana yönelik iş yükünün yarısını TOBB'un üstlendiğini ifade etti.

Ulaştırma Bakanı Yıldırım, kamyon, otobüs ve TIR gibi ticari araçları kullanan sürücülerin araç kullanma, dinleme sürelerini ölçen sistemin özel çipli kartla çalıştığını ifade etti. Bu sistem sayesinde sürücülerin bütün çalışmalarını kayıt altına alındığını ve bilgilerin silinme özelliğinin olmadığını vurguladı. Yıldırım, Sayısal Takograf Sistemi'nin 2011 yılında tescil olan araçlarda kullanımın zorunlu olduğunu belirterek, "Yeni tescil edilmiş araçlarda bu sistem olacak. Peyderpey eski araçlarda gönüllük esasına göre konulacak. Sürücülerin çalışma, dinlenme saatlerini göstermiyor sadece. Araç sahiplerinin araçlarıyla suistimal olup olmadığını da takip edebilecek" diye konuştu.

Kazaların insan hatasından kaynaklandığına dikkat çeken Yıldırım, "Kabadayılıklara artık son veriyoruz. Kralların değil kuralların egemen olduğu sistem olmasını istiyoruz" dedi.

Bakan Yıldırım, Avrupa'da 80-160 lira arasında olan sistemin Türkiye'de en yüksek 50 TL'ye satılacağını belirtti.

Bakan Yıldırım, "İstanbul'da yaşanan kaza çok sayıda yolcunun hayatını kaybettiği kazaları yaşamamak için ticari taşıma yapan araçlarımıza bu sistemi şiddetle tavsiye ediyoruz. Bunu yaparsak Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında birinci olmaktan kurtulacak" dedi.